

Актуелну фазу у Бриселском дијалогу коментаришем као велико лутање. И Београда и Приштине и Запада. Тумарање у којем ми газимо једни друге.

А дотле смо стигли верујући да је могуће водити дијалог са Албанцима упркос томе што сами са собом нисмо у стању да разговарамо. Као албанско наивно веровање да им је за опстанак потребно још само признање Србије. И дилему Запада који се клати између још једне шансе коју нам пружа и коначног обрачуна са нама после којег би све који у њега сумњају плашио живом сликом оног што је од нас на крају остало. Видим да је и Вучић то осетио на својој кожи. Али то што он зна мене превише не теши, каже у разговору за Данас Чедомир Јовановић, председник Либерално-демократске партије, одговарајући на питање како коментарише актуелну фазу у Бриселском дијалогу.

Наш саговорник сматра да „као и након пада Берлинског зида наше друштво не пролази тест реалности“. „Од овог хаотичног времена и свих Гордијевих чворова који нас даве горе је и опасније samozаваравање које поново доминира

Србијом. Од начина на који решавамо међусобне односе, преко нашег погледа на регион до места које смо сами себи додели у великом свету окренутом на главу“, истиче Јовановић.

****Шта очекујете од сусрета Вучић-Тачи заказаном за недељу?***

– Ништа. Као што Меси у Русији на прес-у после утакмице са Хрватском више не може ништа да уради. Нема тако великих српских леђа која би сада могла да нас изнесу из

погрешне прошлости и врате тамо где смо

били пре ње. Све одлуке о Косову су давно донете. Потврдио их је живот и сваког дана то поново чини. И Албанцима и Србима је то јасно. А ми као да смо деца одбијамо да прихватимо оно што нам се не допада. И наравно игноришемо своју одговорност за непојмљиво разарање и нас и свих око нас. Посебан проблем су сви они који знају да нам је рат генетска предиспозиција па у томе виде прилику за себе а у нама још једном пре глупо него наивно топовско месо. Зато не могу, нећу и не смем да ћутим. Крвава је лаж став „или српско Косово или ништа“. Прво са Косова смо отишли пре 300 година мењајући га за Војводину тако што смо одбили да будемо турска раја а изабрали улогу бечког слуге. И друго, Албанско Косово у Србији смо изгубили онда када смо с шубарама и кокардама, репати банули на Газиместан, изабравши да нам сва национална страдања и трагедије у времену пред нама буду погонско гориво а не путоказ коме коначно морамо окренути леђа. Када смо уместо транзиције у демократско друштво ми изабрали национализам који се затим кроз сукобе са свима, на Косову са Албанцима, наметнуо као модел нашег друштва и времена. Зато сам давно рекао истину о Косову и Србији. Док са тим национализмом не рашчистимо живећемо у збегу а не држави. Од ратова наших родитеља, преко нас до ратова наше деце. И зато ћу је говорити док дишем. Ништа нас не чека у Бриселу. Све је овде у Београду. Међу нама. На једној страни ратно братство деведесетих, од цркве преко дела академије, културне и интелектуалне јавности, крвавог бизниса, понижених и затуцаних клинаца на трибинама и њихових зомбираних очајних родитеља. Од патријарха и владика, преко Пећке патријаршије и Пала, Додика, Шешеља и Дачића до свих Легија. На другој страни ми, грађанска Србија на апарату за реанимацију, а између Вучић. Не интересују ме друге опозиционе странке. Знам превише о свима. Зато их и не коментаришем. У сваком тренутку осим овог то би било исправно. Околности у којим смо, цена која ће бити фактурисана нашој деци и чињеница да са тим немамо право да пактирамо обавезује ме да, као што сам 1996. изашао пред Милошевића верујући да и мислим и говорим оно што се мора, изађем пред њих и кажем да је њихова одлука да исфрустрирани и опседнути Вучићем пактирају са десницом на теми Косова, остављајући на брисаном простору европску Србију, кукавичка, ужасно себична, огавна у сваком погледу.

****Шта би за Србију значило замрзнути конфликт с косовским Албанцима?***

– Уместо живота на танком леду, што је епилог замрзнутог конфликта који нам сви они нуде кроз руску инфраструктуру у земљи, ми се морамо борити за договор са Албанцима. Кроз њега нас народ може доћи до онога што није никад имао. До мира. Зато је тако тешко све око нас и Косова. Кроз решење те агоније прелама се све. Наше судбине, будућност наших породица, политика, економија, култура, егзистенција читавог нашег народа, али и свих других које можемо повући са собом у прошлост која се стално

рециклира и стално нас здере или у то неизвесно сутра у којем макар има наде. Зато Србија мора изабрати мир. Тако што ће се договорити са Албанцима, омогућити им да живе у складу са својим потребама, жељама. Јер једино тако ми можемо доћи до живота који никад нисмо имали а без кога више не можемо. Зато сам на теми Косова пружио руку Вучићу док му сви други потурају ногу. И то није издаја како се најчешће описује међу онима који су моји најинфериорнији противници. То је у оваквој земљи јерес, што је много горе, јер су против сви, и леви и десни, и бели листићи и црна рука, и демократе и Двери, и Шешељ и Тадић, и ЈСО и Пешчаник. Зато је важан тај мир који видим за нас. Другачије се не може из оваквог лудила.

*** Шта би требало да буду наредни кораци у преговорима Београда и Приштине?**

– Између нас се већ све десило. Сада смо део настојања Запада да нас кроз формат бриселских сусрета спусти на земљу. Само ми не желимо да видимо да је Косово отишло својим путем, да данас више ништа није као пре десет или 20 година. Стално говоримо о себи али не мислимо на своју одговорност. И за оно што је било и за оно што ће бити. Сами смо криви што у 2018. години, док нестаје цео свет који смо знали, покушавамо да направимо своју земљу. Нико више нема времена за нас. Или ћемо бити део решења и изабрати Запад или ћемо наставити као до сада са Русијом којој би баш добро дошла балканска Сирија у којој Европа крвари. Зато је важан улазак Црне Горе у НАТО, зато је историјски велик споразум Заева и Ципраса, зато је тако тесна наша свакодневица, јер смо ми последња прекоманда за све патриотске снаге и фронтове и последња слабост Европе. Вучић то мора да каже. Јасније него до сада. Треба да буде лидер који ће нас одвести у мир после свих који су нас гурнули у ратове, посебно што је деведесетих и сам у томе учествовао. Са друге стране и сви ми морамо престати да статирамо у процесу који ће нам одредити живот. Морамо схватити да без решења Косова ни једно друго спорно питање неће добити добар одговор. Тек поразом национализма, који је могућ

само кроз договор о миру са Албанцима, ми ћемо бити у прилици да решавамо проблеме које нам је произвело мутант друштво у којем живимо.

*** Сматрате ли да је реално организовање „Рамбујеа два“?**

– Мене једино интересује шта ће бити са свима нама дан после. Када се свет окрене Кореји, Курдима, Ердогану, Донбасу, мигрантима. Сада морамо правити агенду са свима, Подгорицом, Приштином, Скопљем, Сарајевом. Морамо рећи да нема ништа од европске Србије ако нам Босна остаје несрећна као данас, ако се перманентно не унапређују односи са Скопљем, Подгорицом и Приштином. Ако Европа редефинише само себе, морамо и ми да будемо свесни да ћемо остати далеко иза уколико не покажемо снагу и памет да се и даље мењамо. Што се тиче промене формата и увођења Америке и Русије у косовске разговоре, немам шта да вам кажем осим утиска да би у том случају стварно баш наивни могли да поверују да смо тема заиста ми. Зато још једном кажем, на том плану немамо шта да тражимо, одлуке су донете и остаће такве какве су. Немци ће и убудуће хапсити каталонске сецесионисте и подржавати косовску државу. Американци ће штитити турски суверенитет и никада неће дати Курдима државу али ни узети косовским Албанцима. Морамо променити парадигму, договорити мир и тако сачувати ово што је од нас преостало, а онда ће то кроз нормалан живот постати наша непроцењива вредност, због које ће нам и то наше несрећно Косово бити ближе него икад.

(Данас)